

Käru Vallaleht

Nr 10 (144)

november 2016

HINGEKUU LEHES

- * Toimused rahvakoosolekud ja -küsitlus - lk 2
- * Valla teenetemärk omistati Sirje Zöbnale - lk 3
- * Kool tähistas sünnipäeva - lk 4
- * Naisrühmad Kärus - lk 5
- * Kärutajad Hiinamaal III - lk 6-7
- * Prügiveost - lk 7
- * Teated ja reklaam- lk 8

Vastse rooveepuhasti hoone ees lõikavad avamislinti keskkonnaminister Marko Pomerants, Keskkonnainvesteeringute Keskuse Raplamaa koordinaator Irene Volk ja Käru vallavanem Elari Hiis.

Foto: Siim Solman

Käru sai uue doonorsüdame. Toimus rekonstrueeritud ühisveevärgi ja rooveepuhasti avamine

11. novembri keskpäeval avati pidulikult Käru aleviku rekonstrueeritud vee- ja kanalisatsioonisüsteemid ja rooveepuhasti.

Uus rooveepuhasti asub Viljandi maantee 16 kortermaja vahetus läheduses, vana puhasti endisel kinnistul. Avamisel osalesid keskkonnaminister Marko Pomerants, Käru vallavanem Elari Hiis, Käru vallavolikogu esimees Paul Sepp, Keskkonnainvesteeringute Keskuse ja tööde teostajate esindajad ning muud asjaosalised.

Renoveerimistööde käigus rekonstrueeriti olemasolevad torustikud ning rajati uued vee- ja kanalisatsioonitorustikud Posti, Puistee, osaliselt Aia, Laia tn ning Viljandi mnt piirkonda.

Samuti renoveeriti amortiseerunud, väikese jõudlusega ning potentsiaalselt keskkonnoahulik rooveepuhasti. Tööde tulemusena tekkis varasemast rohkemal aleviku elanikel võimalus ühisveevärgiga liituda ning paranes joogiveekvaliteet. Kogu roovesi suunatakse nüüd kaasaegsete torustike ja pumplatega kaasaegsesse rooveepuhastisse.

Ideest teostuseni kuus aastat

Keskkonnaminister Marko Pomerants tões, et ehkki Käru on väike koht, on selle elanikud väärt, et siin oleks kõigil hea jook-

givesi ja kaasaegne keskkonnasõbralik kanalisatsioonitaristu.

Projekti algataja ja eestvedaja Käru vallavanem Elari Hiis tões, et tema süda on nüüd rahul. Kuus aastat võttis aega, et ideest rajada Käru alevikku kaasaegne ühisveevärgi ja kanalisatsioonisüsteem asja sai.

Avamisel kõnelenud Käru volikogu esimehe Paul Sepa sõnul ei saa tehtud alahinnata. Puhas vesi on elu alus ning maha panud ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustikke võib julgelt nimetada aleviku vereringeks. Vastvalminud kaasaegse rooveepuhasti näol on aga tegu justkui doonorsüdamega, mis meie vana ja väsinud organi välja vahetas.

Avamisel tões, et selle projektiga astub Käru alevik kaasaega ning selle üle saab tunda vaid heameelt.

Osapooltevaheline koostöö sujus

Projekteerija poolt kiideti tellijat, kes usaldas ja arvestas projekteerija poolsete nõuannetega. Seda ei kohta just alati.

Tööde tegijad ehk torustike paigaldajad kiitsid aga meie aleviku inimesi, kes olid väga vastutulelikud ja mõistvad ega nurisenud suviste ebamugavuste pärast.

Renoveerimistööde kogumaksumus oli ligi 1,4 miljonit eurot ning tööd toimusid 2016. aasta maist novembrini. Tööd finantseerisid Keskkonnainvesteeringute

Keskus ning Käru Varahaldus. Tööd tegid Lemminkäinen Eesti AS, AS Terrat ja OÜ Watercom.

Novembris lõppenud renoveerimistööd olid Käru aleviku ühisveevärgi rekonstrueerimise esimeseks etapiks, teise etapiga jätkatakse järgmisel aastal.

Liituma saab hakata uuel aastal

Esimesi liitujaid kanalisatsiooniga saab vastava avalduse alusel vastu võtma hakata alates uuest aastast, veeliitumisi tõenäoliselt 2017 aasta kevadel.

Liitumistasu kui sellist ei ole, kogu ühenduse loomine on nõ kulupõhine. Soovikorral on võimalik kogu töö tellida Käru Varahaldus OÜ-lt, vajadusel on võimalus arvet tasuda ka osadeks jaotatuna. Rajades oma kinnistuisese trassi ise, tuleb see enne kaeviku kinnijamist meie spetsialistile ette näidata, veendumaks, et kõik on korrektne.

Rohkem informatsiooni saab Käru Varahaldus OÜ juhataja Mait Leemet e-posti aadressilt mait@karuvarahaldus.ee või telefonilt 53451781.

Mait Leemet
Eva Seera

Loe samal teemal ka lk 2

VALLAMAJAS ARUTATI JA OTSUSTATI:

Rahvaküsitlusel osales 10% nimekirja kantud isikutest

27. oktoobril Kädval ja 31. oktoobril Kärus kutsuti rahvast arutama haldus-territoriaalse reformi teemadel lähtuvalt volikogu plaanist ühineda 2018. aastal Türi vallaga.

Kädva külas toimus koosolek peale volikogu väljasõiduistungit. Nii osales sealsel koosolekul nii volikogu kui vallavalitsuse liikmeid ning viis Kädva küla inimest.

Kädva kardab ääremaastumist ja ühistranspordi kadumist

Kui praegugi on Kädva kant valla keskusest üle 10 km eemal, siis ühinemisega seoses kardavad kädvakad jääda veel enam ääremaa rolli. Peamiseks hirmuks on Kädva küla rahval see, et peale ühinemist jäädakse ilma Rapla suunalistest bussiliinidest. Hirm on aga alusetu, sest

bussiliinide graafikud on vallavanema Elari Hiisi sõnul kinnitatud veel vähemalt kolmeks aastaks. Seejärel vaadatakse kõik uuesti üle ning kui rahval on vajadus sellel suunal sõita, saab seda teha ka edaspidi. Samuti tuleb rahval endale teadvustada sotsiaaltranspordi võimalusi ning vajadusel neid võimalusi ka kasutada.

Kindlasti on ka tulevikus abi Kärü jäävast valla teenuspunkti, kust ka peale 2018. aastat enamuse kodanikule vajalikust teenustest kätte saab. Kädva rahvaga mindi lahku rahumeelselt ja ehk said mitmed küsimused sel õhtul ka vastuse.

Kärus oli rahvakoosolekust huvitatud vaid üks vallakodanik, kellega kohtus vallavanem isiklikult.

Ühinemise vastu olijad andsid arvamusest teada emotsionaalselt

2. ja 6. novembril toimus Kärü Vallavalitsuse haldus-territoriaalse korralduse muutmisega kaasneva elanike arvamuse väljaselgitamiseks rahvaküsitlus.

Kolmapäeval, 2. novembril sai küsituses osaleda Kädva küla seltsimajas, kuhu leidis tee 11 vallakodanikku. Pühapäeval, 6. novembril sai oma arvamust avaldada Kärü raamatukogus.

Küsitluse nimekirja oli vallasekretäri poolt kantud 507 vallakodanikku alates 16aastastest noortest. Küsitluslehti täideti kahel päeval kokku 53. Neist 13 olid vastu Türi, Väätsa ja Kärü valla ühinemisele ning 40 olid ühinemise poolt. Veidi enam emotsioone võis välja lugeda ühinemise vastu olijate sedelitelt. Mõni märgistus „ei“ kastis oli mitmeid kordi üle kirjutatud või siis oli märgistus oluliselt suurem kastist. Ühinemise pooldajate märgistus oli tasakaalukam.

Rahvaküsitluse läbi viimiseks moodustatud komisjon andis küsitlustulemused 7. novembril üle vallavalitsusele ning need esitati 10. novembril volikogu erakorralisele koosolekule. Volikogu kinnitas rahvahääletuse tulemused.

Eva Seera

Ilmumas on Kärü valla kalender "Kerro 40"

Lähapäevil jõuab trükikojast 2017. aasta Kärü valla kalender, mis sel korral teeb suure kummarduse Kärü pereklubile Kerro.

2017. aasta sügisel tähistab perekлубi oma 40. aastapäeva ning kalender annab ülevaate klubi minevikust ja olevikust. Seda nii sõnas kui rohkete fotodega.

Kalender sai teoks tänu klubi hoosiatele kroonikutele ja "paparatsodele", kes aastakümnete jooksul toimunud on talletanud.

Suure töö kalendri koostamisel tegid ära klubi liikmed, kes panid kokku oma laudkonda tutvustava lehekülje. Veel suurem tööpõld oli aga klubi praegusel perenaisel Tiia Tuisul, klubi kunagisel perenaisel, aktiivsel "paparatsol" ja kroonikakirjutajal Ilme Sädel ning aktiivsel klubi noorliikmel Janelle Leenurmel. Nemat otsisid kroonikaraamatutest välja olulisemad ja huvitavamad faktid klubi kohta ja seadsid kalendri tervikuks.

Tavapäraselt on kalendris kajastatud kõigi vallakodanike sünnipäevad, punase värviga on ära toodud Kerro klubi liikmete omad.

Jõulukingitusena saavad kalendri tasuta kõik valla pered. Kuna tegu on suure formaadiga, palume kalendri alates 5. detsembrist vallamajja ise järgi tulla.

Eva Seera

Liitumisest ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga

Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni ehitustööd on pealtnäha lõppenud ja aina enam küsitakse vallavalitsusest, kuidas siis erakinnistud vee- ja kanalisatsiooni-süsteemiga liituda saavad.

Kärü vallas on vee-ettevõtjaks OÜ Türi Vesi. Nende kodulehel on alates 25. novembrist üleval üksikasjaline ja lihtne kirjeldus, mida ja kuidas peab tegema selleks, et torustikud nõuetekohaselt ühendatud saaksid ja vee-ettevõtja teenust osutama hakkaks. Sama info on olemas ka Kärü valla kodulehel (karuvald.kovtp.ee).

Loomulikult saab vajadusel infot ka vallavalitsusest kas siis maanõunikult või vallavanemalt, samuti oskab küsimustele vastuseid anda OÜ Kärü Varahaldus juhataja Mait Leemet.

Siiski tuleb arvestada asjaoluga, et kuna aleviku pumbamajade rekonstrueerimine on veel ees, ei pruugi vee-ettevõtja esialgu lubada ühisveevärgiga liituda, sest praeguse pumbamaja tootlikkusest ei piisa kindlasti terve aleviku veega varustamiseks. Kanalisatsioonisüsteemidele aga

väljastatakse kasutusluba detsembri alguses ja selle teenuse saamiseks mingeid takistusi pole. Ehk et liituda soovija saab ikkagi valmis ehitada korraga mõlemad torustikud.

Samuti on soovijatel võimalus tellida torustike ehitustööd läbi OÜ Kärü Varahalduse.

Kuigi Kärü reoveepuhasti juures purgimiskohta ehk fekaaliauto tühjenduskohta pole, ei tähenda see, et oleme alevikust väljapool elavad inimesed hätta jätanud. Purgimisvõimalus, mida ka praegu kasutame, on OÜ Kehtna Elamu reoveepuhastis Kehtnas. Kui fekaalivoauto tuleb kas Raplast või Kehtnast, siis tegelikult tellijale lisakulu ei teki, sest purgimise eest tuleks lisatasu maksta ka siis, kui autot tühjendatakse Kärus ja kirjeldatud juhul jääb purgimiskoht tagasisõidutee äärde. Sama on Türi lill tellitud auto puhul, sest ka Türi lill on purgla olemas.

Ja nagu eespool kirjutasin, küsimuste korral võtke julgesti ühendust.

Elari Hiis
vallavanem

Valla teenetemärk omistati Sirje Zöbinale

Novembrikuu 21. kuupäeval tähistasime Käru valla taasloomise 25. ja esmasloomise 150. sünnipäeva.

Pritsimaja saal, mis selleks puhuks tavapärasest hoopis pidulikumaks oli seatud, sai peolisi täis. Lisaks suurele hulga vallakodanikele olid meid õnnitlema tulnud mitmete lähemate ja kaugemate valdade juhid ja Käru kooli esindus.

Kokkutulnutele pidas avakõne vallavolikogu esimees Paul Sepp.

Valla sünnipäeval on traditsiooniline valla teenetemärkide üleandmine. Seekord pidas Käru vallavolikogu teenetemärgi vääriliseks Sirje Zöbinat, kes on õpetajana töötanud 50 aastat, sellest Kärus 44, samuti on ta pikalt tegelema rahvatantsuga.

Lisaks Käru vallale pidas samal päeval oma 90. sünnipäeva Evi Raudsep, kes sai kümme aastat tagasi esimese vallakodanikuna teenetemärgi laureaadiks. Kuna Evi oli peol kohal, lauldi talle loomulikult ühine sünnipäevalaul ja anti üle ka kingitus.

Tutvustati ja õnnitleti ka ühte neljast 2016. aastal sündmunud vallakodanikust - Paul Arturit, kes oli koos vanematega kohal.

Peale kooli direktori tervitust ja tütarlasteansambli esinemist oli järg teiste valdade esindajate käes. Head soovid, tervitused ja ka õpetussõnad ütlesid meile Kaiu,

Sirje Zöbina tänas omistatud au eest ning tões, et eks ole teda aastate jooksul ikka meeles peetud ja selle üle on tal hea meel. Fotol koos volikogu esimehe Paul Sepa (vasakul) ja vallavanema Elari Hiisiga.

Foto: Eva Seera

Kehtna, Märjamaa, Türi ja Väätsa valla esindused.

Selle aja, mis jäi ametliku osa ja tordisõõmise ning klaasikõlistamise vahele, täitsid Marek Sadam, Anett Pero ja Tõnu Laikre. Enam kui poolteist tundi kestnud emotsionaalne kontsert sobis meie sünni-

päevapeole nagu valatult ja tekitas tõelise peomeeleolu ja ühise hingamise.

Maitsva sünnipäevalaua, mille kattis Toosikannu puhkekeskus, krooniks olnud tort pävis palju kiidusõnu.

Oli ilus sünnipäevapidu!

Elari Hiis

POLITSEI

Muutlikud teolud nõuavad juhtidelt ettevaatlikkust

Novembri alguses üllatanud ilmaolud panid sõidukijuhtide tähelepanelikkuse liikluses korralikult proovile. Üleöö alanud lumesadu lõppes alles siis, kui maad kattis korralik lumevaip.

Varakult suverehvid talverehvide vastu vahetanud auto-omanikud võisid kergendatult ohata ja teele asuda. Need, kes rehvi vahetuse hilisemaks jätsid, pidid leppima tõsiasjaga, et teolud liikumist ei luba. Kirjeldan üht enda kogetud ohuolukorda, mis näitab selgelt, et suviste sõiduvõtete ning rehvidega ei tasu talvisesse liiklusesse sõõsta kellelgi ja tähelepanelikkusest võib sõltuda elu.

Päev oli pilvine, kuid sajuta. Nähtavus hea ning õhutemperatuuri -4 C ümber. Sõitsin kõrvalmaateel kaubiku järel ning hoidsin ohutut pikivahet. Eespool nägin paremal teeservas jalgratturit, kes mõõdasõitva masina rataste alt üles tõusnud lumetolmus just kõige paremini märgatav ei olnud, kuid nähtav siiski. Nagu talvisele kõrvalmaanteede kohane, olid lumest puhtad vaid sõidujäljed – kõik mis jääb sõidujälgede äärde, on kinni sõidetud konarlik lumi ning jää.

Minu ees sõitnud kaubikujuht möödus jalgratturist ja tekitas korraliku lumepilve, mistõttu reastusin ümber, et ratturist ohutult mööduda. Ometi ei osanud ma ette näha sellele järgnenud olukorda, mis nõudis kiiret reageerimist ja tekitas omajagu ehmatust mõlemale poolele. Nimelt kaotas jalgrattur kaubikust tekkinud tuule ning libeda pinnase tõttu jalgratta üle juhitavuse ning kaldus eriskummalisi liigutusi tehes tee keskeljoone ligi, kuni ühel hetkel keset sõiduteed prantsatas.

Jalgratturist möödumiseks kasutasin varasemalt õpitud „põdrapõiget“, olukord lahenes õnnelikult ning eakas rattur pääses imekombel auto rataste alla jäämisest. Küll kukkus ta õnnetult asfaldile ning sai veritseva kulmu, mille oleks ilmselt ära hoidnud kiivri kasutamine. Ma ei tea, kas mehe päästis kõigevägevam või puhas juhus. Mind päästis aga raske õnnetusega kaasnevast hingevaevast tähelepanelikkus, mõistlik kiirus ja head rehvid. Koos jalgratturiga vaatasime ta vigastused üle ning veendunud, et midagi eluohtlikku ei juhtunud saime kumbki oma teekonda jätkata. Mina veel ettevaatlikumalt autoroolis ning jalgrattur jalgratas käekõrval.

Jalgrattaga võib sõita igal aastaajal ning iga ilmaga. Pane ainult ilmastikule vastav riietus selga ning sõida. Küll tuleb hinnata

oma sõiduuskusi ning teelusid. Samas tuleb nii ratturil kui autojuhil libedusega arvestada ja pidada meeles, et rehvi on see, mis masina teel hoiab.

Rehvimeelespea

Eestis on talverehvide kasutamine kohustuslik 1. detsembrist. Naastrehvide kasutamine on lubatud 15. oktoobrist kuni 31. märtsini. Lamellrehvidega võib liigelda kogu aasta jooksul. Rehvide valikul tuleb kindlasti jälgida õigeid mõõde. Iga autotootja on ette näinud teatud mõõdud nii rehvide kui ka veljele ja sellest kõrvale kalduda ei tohi. Kasutatud rehvi korral tuleb jälgida selle kulumist. Rehvil ei tohi olla läbivaid vigastusi – mõrasid ega torkeid. Talverehvide puhul on minimaalne mustrijääksügavus 3 mm, ent soovitame rehvi välja vahetada juba siis kui jääksügavus on 4 mm. Sõiduki mõlemal teljel peavad olema ühesuguse mustriga rehvid. Naastrehvide korral tuleb neid kasutada kõigil neljal rattal. Rehvidest sõltumata tuleb libedal teel sõitmisel olla tähelepanelik ja rahulik; hoida suuremat pikivahet, vältida järsked ja hoogsaid manöövreid ning valida teeoludele vastav sõidukiirus.

Ohutut liiklemist!
Jaan Sildoja

Kärü kool sai 252 aastaseks

Kooli aupäeva tähistasime seekord pisut teisiti sest lisaks kooli sünnipäevale sai käesoleval aastal koolihoone ning samuti kooli hoovil asuv puust kaju Juku 15 aastaseks.

Külla olid kutsutud praeguse koolihoone ehituse algataja, endine vallavanem Jaak Herodes ja Juku autor Lembit Eensoo.

Traditsiooniliselt tunnustasime oma kooli töötajaid suure panuse eest laste ja kooli arengusse. Täna õpetaja **Virve Zimmermanni** suure pühendumise eest. Virve on õpetaja, kellele läheb korda kuidas koolielu areneb. Ta võtab aktiivselt vedada spordivõistlustel käimise, aitab igat õppijat lähtuvalt tema individuaalsusest ja on koolijuhi kohusetäitjana hästi kooli juhtimisega toime tulnud. Täna toetuse ja asjalike nõuannete eest!

Tänukirja andsime ka kahele käesoleval õppeaastal Kärü kooli tööle tulnud õpetajale **Ave Mändlale** ja **Pille-Riin Kaaverile**. Mõlemad õpetajad on mõne kuuga üles näidanud suurt tahtet muuta õppijate jaoks tunnid kaasaegseks ja huvitavaks. Ave on õpetaja, kes on lühikese ajaga kooliellu sisse elanud. Ta on avatud koostööle õpilaste vanematega ning kolleegidega. Ülimalt kohusetundlik ja täpne. Ave on pühendunud õpetaja ja sõbralik kolleeg.

Pille-Riin on õpetaja, kelle tunnid meeldivad õpilastele ja teda ootavad muusikatundi alati lasteaialapsed. Pille-Riin on väga kohusetundlik, kõik nõutavad dokumendid on täidetud õigeaegselt ja põhjalikult. Tunnid on alati põhjalikult ette valmistatud ning koostöö kolleegidega suurepärase.

Veelkord aitäh teile ja tervele kooliperele tehtud töö eest!

Kooli tegemistest ja korraldusest

Koolinoorte 4.-5. klasside esivõistlused rahvastepallis toimusid 8. novembril Rapla Sadolini Spordihoones. Meie kool võistles III grupis, kus osales 5 kooli. Võistkonda kuulusid: **Rauno Valdmann, Laura-Liis Oeslg, Sandra Tõnisson, Krõõt Oks, Andre Meier, Markus Vaik** ja **Marko Plešakov**. Meie parim mängija oli Rauno Valdmann. Võistkond saavutas 2. koha. Tublid lapsed!

22. novembril osales Kärü kooli võistkond Rapla Vesiroosi Gümnaasiumis toimunud 4. klasside mälumängus. Meie kooli esindasid **Krõõt Oks, Hendrik Hirs** ja **Markus Vaik**. 16. võistkonna seas saavutasime tubli 7. koha.

Koostöö hambaarst dr. Eve Kohviga jätkub ka sellel aastal. Sellel aastal on korralduses muutus selles osas, et oma laste hammaste kontrolli või ravi soovi korral tuleb sellest teada anda oma lapse klassijuhatajale või rühmaõpetajale hiljemalt jaanuarikuu lõpuks. Seejärel korraldame koostöös transpordi Järvakandi hambaarvikaneti.

Õppetöö ei toimu mitte ainult kooli-

2. klass kooli aupäeval sünnipäevaküünlaid süütamas. Nende õpetaja Ave Mändla (pildil) oli üks kolmest õpetajast, kes oma töö eest pälvisid sel aastal tunnustuse kooli tänukirjaga.

Foto: Aivi Palling

majas, vaid oluline osa on sellest ka õppimine väljaspool kooli. Novembrikuus oleme osa võtnud nii spordivõistlustest kui mälumängust. Käidud on teatris, tsirkuses, raamatukogus ning palju rakendatakse õuesõppetunde.

Kriitiline sõber

Novembris külastasid kooli Kriitilise sõbra programmi raames haridusnõustajad Tiia Lister ja Margus Saks ning Hagudi PK direktor Lea Vendik. Programm nägi ette, et kahe kooli juhid külastavad vastastikku koolides tunde ning annavad külastusest tagasisidet.

Seekord vaatlesid nõustajad peamiselt sellel õppeaastal Kärü kooli tööle tulnud õpetajate tunde, aga ka lasteaia mõlema rühma tegemisi. Programmile seatud põhifookus oli märgata arenguid ja kitsaskohti õppijakesksemale kooli poole liikumises. Nõustajad on juba kohtunud Kärü kooli hoolekoguga, ees ootab veel kohtumine koolipidaja esindajatega, õpetajate ümarlaud ning kogukonnapäev.

Detsembris on plaanis:

Advendiküünla süütamised toimuvad esmaspäeva hommikuti.

Jõulunädal 19.-23. detsember (pikapäev, jõululaat, jõulumeisterdus jms).

Kooli jõulupidu 22. detsember kell 17.

Lilian Voor
koolijuht ja

Virve Zimmermann
kehalise kasvatusõpetaja

Karnevaliga koguti raha muusikariistade soetamiseks

Teist aastat korraldatud heategevuslikku karnevali peeti kadripäeva õhtul. Taas oli kooli saali püstitatud vahva telkinnak, kus iga telgi all toimus midagi huvitavat.

Osalejad olid oodatud kostüümides. Mõned kostüümid olid kostüümitutele välja pakkuda ka kohapeal.

Karnevali avas sel korral samaan, kes loitsis õhtu avatuks ja pani enegrgia ühises ringis liikuma. Samaani ennustusi ja ettekuulutusi ning häid juhiseid eluks said kõik soovijad ka samaanitelgis.

Kohe peale karnevali avamist sadasid sisse ka Kadrisandid, kes olid kogu Kärü vallale tiiru peale teinud ja nii töid nad kooliperele oma laulus õnne kõigist kaheksast külast. Kadridel ei puudunud ei kadriisa ega kadrititt.

Sel korral oli koridori üles seatud vahva fotosein, kus kõik said end oma vahvates kostüümides ka üles lasta pildistada. Ja soovijaid jagus. Ka kostüüme oli erisuguseid. Oli nõidu ja printsesse, oli ämblikmehi ja supermechi, oli muinasjututegelasi ja erinevaid loomi ja loomulikult oli õhtule kohaselt kadrisante, kes kõik näisid välja nii kenad, et lausa lust vaadata.

Karnevali laval astusid üles nii lauljad,

pillimehed, etlejad kui tantsijad.

Kadriema kohvik pakkus nii soolast kui magusat ja nii söögi kui joogipoolist ning müüs end õhtu lõpuks päris tühjaks. Kingipoest võis leida mõndagi jõuluvana kotti sobilikku ja kodu ehitamiseks tarvilikku. Seal oli ka käsitööna valminud ehteid kuusele ja enda külge riputamiseks.

Lisaks tegutses massaažitelk, kus sai kõik pinged välja mudida. Lasteriiete telk pakkus aga võimalust soetada nii sobivaid jalavarje kui ülerõivaid, kleitidest-pükstest rääkimata. Seda sai teha annetussumma eest, täpselt sellise summaga nagu soetajale sobis.

Õnneloositelgil oli aga nii suur menu, et loosid müüdi läbi juba teisel tunnil.

Mängude telgis sai proovile panna oma silma täpsuse. Ja end pisut kärast eemal mõnusalt tunda.

Esialgsetel andmetel koguti karnevali-õhtuga umbes 500 eurot. Kui eelmisel aastal annetati tulu Vähihaigete laste vanemate liidule, siis sel aastal jäi kogutud raha koolile, et soetada uusi muusikariistu, millega muusikatunde muuta mitmekesisemaks.

Täname kooli poolt kõiki karnevalil osalejaid. Suur-suur tänu Maria isale telkide ning heli- ja valgustehnilise abi eest. Täname kõiki emasid ja isasid ning õpilasi ja õpetajaid, kes telkides toimunud korraldasid ja eest vedasid.

Loodetavasti saab vahva ja meeleolukas karneval toimuma ka järgisel aastal!

Eva Seera
huvijuht

Vahva fotosein pakkus võimalust enast karnevalikostüümis jäädvustada. Pildil indiaanlasest võlur ja vampiirist tuletõrjuja. Foto: Janelle Leenurm

Raplamaa naisrühmad kogunesid Kärus

12. novembril kogunes pea 80 Raplamaa naisrühmade tantsijat ja juhendajat Käru koolimajja, et üheskoos õppida ja lustida.

Toimus Raplamaa 9. naisrühmade žanripäev, mida sel aastal korraldas Käru naisrühm Naksakad.

Päev algas külaliste saabumisega ja tervituskohviga. Avatervitus tuli Käru vallavanemalt Elari Hiisilt, kelle sõnul on Käru rõõm võõrustada kergejalgseid ja rõõmsameelseid tantsunaisi. Vallavanem avaldas lootust, et tantsijad jäävad oma koolituspäevaga rahule, sest rahvatants on ju hobiks ning kui saab tegeleda oma hobiga, siis annab see kindlasti hea tuju ja pakub rahulolu.

Peamiseks koolitusteemaks olid sel korral eesti rahvatantsu põhisammud. Koolitajaks aga selle ala kõige nõudlikum ja teadlikum õpetaja Ilma Adamson. Tema juhtimisel alustas naistevägi liikumist. Kõndis, jooksis ja hüples end soojaks ja sai koordineerimisõppustega nõu pealahti. Siis aga mindi erinevate polkade kallale. Läbi võeti kolme sammu polka, hüpakpolka, hüplevpolka ning põlvetooste ja sääreheitpolka. Lisaks labajalasang ja voorsamm. Liiguti nii üksi kui paarilisega pööreldes. Saal pandi võnkuma aga Mustjala madala ja Mustjala kõrgega. Oli tõhus treening.

Peale väikest hingetõmbepausi liikusid juhendajad oma tundi priisimaja saali, kus Ilma Adamsonilt saadi häid näpunäiteid treeningtunni ülesehitamiseks ja sihtharjutusi põhisammude omandamiseks kaasaaitamiseks. Tantsijad aga venitasid ja võimlesid sel ajal Jaana Kala eestvedamisel.

Mõnus lõunasöök, pakkus toitu nii tantsijate kehale kui hingele. Kokkade Eve ja Aime poolt valmisid kuld kollane kõrvitsapüreesupp mõnusate krõbinatega ja muhe kamavaht mustsõstra toormoosiga.

Pealelõunal saadeti tantsijad aga avastama Käru alevikku ning leidma üles kohad, kus tuli fotole jäädvustada erinevaid tantsudega seotud tegevusi. Nii tehti tuba Käru tamme alla, võeti Simmanipolka poose Simmaniplatsil ja terviseraja mänguväljakul püüti kokku viia Eideratas ja Muhu kannanöör. Lusti jagus ja jäädvustused said vahvad.

Õhtu lõpetati ühiselt taas koolimajas, kus õuest tulijaid ootas soe jook ja suupisted. Päeva lõpuks oli Naksakate Ilme kokku seadnud põneva rahvakultuurialase viktoriini. Seejärel kuvati seinalle fotod, mis alevikku avastades olid valminud. Tegu oli igal juhul lõbusate ja ideeküllaste piltidega.

Naksakad tänasid kõiki õpetajaid, abistajaid ja osalenud rühmi tänukirjade ja jõuluteemalise rühma meenega, mis ehk igale rühmale meenutab veel mitmel aastal koos veedetud päeva Kärus. Naisrühmade rändkirivöö anti aga edasi naabervalda Kehtna Kadritajatele, sest 10. kokkusaamine on plaanis maha pidada just seal. Ja siis toodi välja kaks kaunist torti, kus peal kõigi osalejate nimed ja küünal tähistamiseks 9. žanripäeva. Küünla puhumise au anti Kadritajate juhendajale Kadri Välile, sest sellest hetkest hakkas jooksmas aeg 10. naisrühmade päeva korraldamise suunas.

Ja siis korraga tundus, et üks rühm oli jäänud kahe silma vahele, sest neli naisekogu liikus koridori mööda söögisaali suunas. Tegu tundus olevat küll eaka kollektiiviga, tasakaaluks käes kepid ja silme ees kanged prillid, peas rätid. Söögisaali kohale jõudes selgus aga, et naisrühmi on tulnud tervitama Käru hooldusravikeskuse tantsutrupp, kes esitas jalutuskeppide abiga ägeda rütmitantsu. Nii ägeda, et publik palus neid aplausiga veel naasta ning seda memmed ka tegid. Sellise vahva üllatusega lõppes 9. naisrühmade päev Kärus ja Naksakatel jääb oodata uut aastat ja küllakutset Kehtna valda.

Eva Seera

Kärutajad Hiinamaal III

Kontrastide maa

Tantsud suurlinnamelus tantsitud, algas meie reisi sajaprotsendiline turisti osa. Ja see algas Shanghai raudteejaamast, et sõita üle tuhande kilomeetri jõudmaks Hiina südamesse.

Raudteejaam oli Hiinale vastavas mas- taabis, suur...väga suur. Kordades suurem kui Tallinna lennujaam, Balti jaamast ei maksa rääkida.

Läbinud turvaväravad ja passikontrolli ning peale väikest ootamist saimegi rongile. Rongile, mis on nii pikk, et teist otsa ei näe. Peale mõningast harjumuspärasest trügimist ning nügimist, oleme oma vagunis. Siinkõneleja jaoks midagi uut. Avatud kuuekohaline platskaart, ehk avatud magamistuba kolmel korrusel. Mis siis ikka, igauks leiab oma koiku ja õige pea on tunda jõnksatus, mis annab märku, et meie teekond läbi selle suure maa on alanud. Huvasti valge marmor, pilvelõhkujad ja müstiline rikkus, huvasti Shanghai!

Sa võid olla rampväsinud, kaotanud kogu raha või tülis oma naisega, siis mitte miskit pole tähtsam sellest, et sul on dokument, mis tõendab sinu isikut ning õigust olla just seal, kus sa parajasti viibid. Nii ka rongis, kus peale mõningast sõitu, korjab kena umbkeelne vagunisaatja meie piletid kokku ja viib need kuhugile, et siis hommikul jälle tagastada. Küllap oli see millekski vajalik.

Rong on oma olemuselt eht hiinalik ehk siis suur, väsinud, aga toimiv. Tualett on ikka rennike jalakohtadega põrandas, ja läheb õige kiiresti totaalselt umbe. Lahendus sellele probleemile lihtne...uks lukku ja silt sellele. Järgmises vagunis ehk töötab.

Hiinlased teevad kahte asja häirivalt palju. Üks asi on valjuhääline ja valimatu sülitamine ning teine on valimatu suitsetamine kõikjal: hotellitoas, restoranis, taksos, tamburis. Tambur on permanentelt siniseks suitsetatud, mis loomulikult levib ka vagunitesse. Õo vagunis möödub siiski kiiresti, läbisegi täieliku palavuse ja jäise ventilatsiooni tuulega. Vaade, mis hommikul avaneb aknast on juba midagi muud kui valge marmor...

Elu maal meenutab nõukaaega

Näha on lihtsaid ja meie mõistes sovjetiaegseid linna ja raudteejaamu, mis on räämas ja väsinud, aga taamal on alati märgata mõnd ehitust ning uue loomist. Etteruttavalt võib öelda, et kui hiinlased ehitavad, siis suurelt. Meie mõistes hoomamatult suurelt - kvartal korraga.

Jäätmekäitlus on lihtne, sodi tuleb lihtsalt kuhugile kallata, seda on tihti näha. Kõige paremini näikse sobivat mõni kõrgendik, kust oma praht lihtsalt alla valada. Rongi aknast on näha, et hiinlased kasvavad väga palju maisi, mida kuivatatakse

kõikvõimalikes kohtades, kaasaarvatud majakatustel. Võrdlemisi nukker on vaadata, kuidas kell neli hommikul üks räbal- dunud riietes vana mees üksi suurel põllul maisi korjab ja seda siis oma kaherattalisel puukäru hunnikusse vinnab ja nii sadade kilomeetrite kaupa, lihtsalt mees vahetub.

Lõpuks oleme kohal, südahiinas, Hiina keskel, kunagises Hiina pealinnas Xi'anis, mis tõlgituna tähendab läänerahu. Võrreldes Shanghaiga mõnus väike linnake, kõigest üheksa miljonit elanikku.

Võim annab teada oma kohalolust

Nüüd saab näha Hiinat pisut teises valguses. Raudteejaamas on silmaulatuses alati hambuni relvastatud sõjaväelane, kes seisab spetsiaalsel platvormil, kõrval kilp ja hark inimese maha või seina vastu surumiseks. Meie uus giid on meeldiv kesk- ealine naisterahvas, kelle inglise keel meenutab äratuntavalt inglise keelt ja see on suur rõõm. Mingil põhjusel tekib meie bussi ka tõsine härra, kes räägib vabalt inglise keelt ja on väidetavalt asendusgiid umbes pooltunniseks sõiduks hotellini, aga tundus, et tegu oli pigem ametnikuga, kes on mingist kindlast asutusest, et heita pilk peale lääne turistidele. Hiljem seda tegelast me ei näinud ja ei tekkinud ka tunnet, et sa oled kellegi pilgu all. Bussijuhid on vormiriietes ja pagunitega, hotelli töötajad on vormiriietes, igal pool on näha süsteemi. Mitte et see halb oleks, aga see on näha. Hotelli fuajees on aknalaua paarikümne kindrali büstid... Vahva hotell - mitu täni, kuldsed lõvid ukse ees, restoran, wc on potiga, soe vesi, kenad umbkeelsed näit- sikud leti taga ja voodis oma personaalne prussakas. Mis siis ikka, likvideerisime selle tegelase ja suundume hotelli restorani.

Minule isiklikult tundub, et hiinlased on toidu osas väga pragmaatilised. Kõik mis on roheline, tehakse supiks, mis ei näe välja nagu supp ja maitse tuleb ise juurde mõel- da, kõik, mis ei näe välja isuäratav pan- nakse taignasse ja sa sööd selle ikka ära ning kõikidele kanadele näikse söödavat puhast tsillit, sest need maitsevad nagu tsil- li. Samas on üldine toiduelamus ikkagi meeldiv, lihtsalt harjumatu. Kuna toit ei sisalda ülearu kaloreid, siis jäi silma üks haruldane asi, nimelt ei kohta me kogu reisi jooksul peaaegu ühtki ülekaalulist hiinlast, ei last ei täiskasvanut. Neid lihtsalt ei ole tänavapildis.

Külaskäigud templitesse ja müürile

Xi'anis külastasime jällegi erinevaid budatempleid, millel pikemalt ei peatuks, kuna need on laias laastus sarnased.

Linnas oli väga ilus iidne linnamüür, mis on 14 km pikk. Seal sai laenutada rat- taid, et mööda müüri sõita, kuna müür on umbes 10m lai siis jagus ruumi selleks vabalt. Xi'ani linna keskel asuvad linna trummitorn ja kellatorn. Mõlemad neist täit-

sid kunagi erinevate sõnumite edastamise ülesannet. Nimelt erinevad kombinat- sioonid trummilöökidest tähendasid erinevaid asju. Hoiatada ohu eest, teatada kellaega, teatada linna väravate sulgemis- est ja avamisest jne jne. Trumme oli selles hoones mitmekümneid ja ühe trummi läbimõõt on ca. 2m ja need teevad ikka väga kõva mürtsu. Sama lugu on kellatorniga, kus leidub kümneid kelli, mis pandi helise- ma siis vastavalt vajadusele koos või eraldi.

Kaubatänav pakub kõike

Xi'anis külastasime ka traditsioonilist Hiina kaubatänavat. See on tõsine väl- jakutse põhjamaalasele. Seal müüakse toitu, ehteid, rõivaid, igasugu vidinaid, tegelikult vist peaaegu kõike idamaist. Toit tehakse kohapeal, st. looma rümp ripub konksu otsas, sealt otse lõigatakse ja tulel küpsetatakse, kohapeal tehakse kõik saia- tooted, nuudlid jne. Seoses sellega on sellel tänaval omapärane lõhnade bukett, liha, rasva, õli, suitsu segust. Rahvast on kümne Türi lillelaada jagu ja enamus neist on häälekad. Elamus omaette ja oi kui lihtne on seal keegi silmist kaotada.

Ainulaadsed sõdalased

Loomulikult suurim vaatamisväärsus selles piirkonnas on kaheksas maailmaime ehk Terrakotta-sõdalased. See on keiser Shi Huangdi ihukaitsvägi, kes pidi teda kaits- ma peale tema surma. Tegemine on ca 1.7 meetriste sõdalaste armeega. Lisaks hobused, kaarikud, relvad... Kõik kujud on savist voolitud ja ainulaadsed ning täiesti tõetruud. Kollektiooni suurus on 8099 ühikut erinevat kuju. Soovitan lähemalt vaadata internetist selle kohta. Jällegi üks asi, mis on nii hiinalik ja hoomamatu. Neid kujusid on nii palju ja need on väga fili- graanselt meisterdatud. Loomulikult on selline muuseum seotud ka kommentstege- vusega. Nii on sealt võimalik soetada kujusi ja lasta ka enda näo järgi sõdalast voolida.

Käsitöökoja teine leib on mööbel. Nimelt valmistatakse seal Hiinale omast käsitöömööblit, mida saab ainult sealt osta ja millele väljastatakse sertifikaat. Kapid, kummutid, laud kaetud hiinapärase piltide ja värviliste ornamentidega, kaugele näha, et kallis kraam. Kui huvi, siis korraldatakse ka mööblieseme transport, olgu või Eestimaale, teil tuleb lihtsalt kupüüre lufti- tada. Hinnaid on jällegi mastaapsed, näiteks laud koos kaheksa tooliga maksab 15000 eurot ja ma ei eksinud nullidega. Jätsime selle võimaluse seekord vahele.

Keisrite kivi jadeiit

Tagasiteele jäi järjekordne Hiinale iseloomulik ettevõtte – jadeiidi ehk nefriidi tööstus. Nimelt on hiina kuulus sellise vääriskivimi nagu jadeiit poolest. Seda lei- dub looduses ja seda võib leida eri suuruste kividenä. Jadeiidi eripära peale selle, et ta on ilus ja kordumatu mustriga on see, et ta on alati külm. Käevõru, kee või sõrmus ei

lähe kunai kandes soojaks vaid jahutab keha ja kivi säilitab oma jaheda oleku.

On piisavalt näiteid, kus talumees leiab oma põllult kartuli suuruse kivi, viib selle meistri kätte ja selgub, et see talumees enam tööd tegema ei pea, sest leitud kivi on sedavõrd väärtuslik. Rusikareegel on, et mida rohelisem kivim, seda kallim. Jadeiiti on erinevaid toone: lillat, valget, roosat, rohelist jne. Loomulikult sai ka sealt kaasa osta kõike, mida sellest kivist teha saab. Kõrvarõngaid, käevõrusid ripatseid jne. Eriti eksklusiivsed on umbes 2m pikkused ja 1,5 m kõrgused lõvide, laevade ja draakonite kujud. Eks neil kujudel oli ka hinda, näiteks üks selline laev maksis 300 000 eurot, draakoni oleks juba ainult 125 000 euro eest saanud. Ei hakanud neid kolakaid sealt kaasa tassima, mõni väiksem ehe sai siiski mälestuseks soetatud.

Inimressurs on piiramat

Tagasiteel hotelli jäi silma üks väga eriline asi. Nimelt kulges tee granaatõuna kasvanduste vahelt, need kasvandused on sadu hektareid suured. Granaatõun kasvab nagu tavaline õun, puu otsas ja neid on puu otsas samapalju kui meil õunu. Ja nüüd, minu arvates üheksas maailmaime.... Nimelt kõik need granaatõunad on üksahaaval puu otsas kilekottidesse pakitud. Viimane kui üks on pandud kotikese sisse. Puu nagu puu, aga õun kasvab kotis. Idee on selles, et kilekott kaitseb õunu lindude eest, aga õunu pannakse kotikestesse loomulikult käsitsi. Milline ressurss!!!

Erinevates linnades ringi sõites ja jalutades jäi silma, et seda ressurssi, inimesi, Hiinas on. Kui meil paigaldab kümnetkund ruutmeetrit tänavakive üks või kaks meest, siis Hiinas vähemalt kümme, ilma naljata. Üks ulatab kivi, teine paneb paika, kolmas koksab haamriga jne. Kui meil on tänavahituseks kõikvõimalikud minilaadurid ja kopad, siis seal paneb suur auto koorma maha ja ülejäänud teevad töölisel labidate, kirkade, kangide ja kahehataliste puukärudega.

Üks minu jaoks valgustav tähelepanek Hiina inimeste mõttemaailma kohta jäi mulle eriti eredalt meelde. Nimelt on sellel riigil meeletult sügav, pikk ja verine ajalugu. Üksikisik ei ole selle miljardi keskel kunagi olnud mingi näitaja, kuna keisri paleede ehitustel suri sadu tuhandeid inimesi. Ja seda läbi erinevate dünastiate, seega ei ole nende jaoks kommunistlik hiina midagi erilist ega repressiivivat, vaid nemad võtavad kommunistlikke liidreid, kui järjekordseid keisreid ja järjekordset dünastiat.

Ja olidki märkamatu moodunud need päevad, mis olid mõeldud meil kunagises Hiina pealinnas Xi' anis viibimiseks ning tuli hakata taas sättima ennast raudteejaama, et sõita taas ühe ööga ca 1300 kilomeetrit jõudmaks Hiina tänasesse pealinna Pekingisse. Juba oskasime arvata, mis rongisõit endast kujutada võib ja teadsime, et pilet ja dokument on püha. Kes või mis meid Pekingis ootab, jäi veel avastada.

Veiko Seera

Miks jäätmevedaja ei tühjendanud minu prügikonteinerit?

Jäätmevedaja poolt võidakse jätta teenus osutamata ja rakendada tühisõidutasu järgmistel juhtudel:

* Kui jäätmekonteineri ja selle käitlemiseks vajalikud tehnilised nõuded ei ole täidetud.

Konteiner peab asuma seda tühjendava jäätmeveokiga samal tasandil paikneva kõva kattega (betoon, asfalt, kiviparkett jms) alusel, millele on tagatud jäätmeveoki vahetu juurdepääs konteineri tühjendusküljelt. Jäätmete kogumiseks tuleb jäätmevaldajal kasutada nõuetele vastavat kaanega varustatud jäätmekonteinerit (kompaktne, terve, puhas, korralikult suletav), mida on võimalik tühjendada tõstemehanismi abil jäätmeid kokku pressivasse jäätmeveokisse. Standardsete jäätmekonteinerite nõue tuleneb tühjendamisel kasutatavast vabapuistemeetodist, mille käigus haagitakse konteiner jäätmeveoki tõstemehanismi külge. Eelmainitud meetodil tühjendades ei kuku nõu masina pressi ega purune konteineri koputamisel telje vastu.

Jäätmete kogumiseks ei sobi: 750-liitrised ratasteta metallkonteinerid (vana, e. eelmine standard); ümmargused konteinerid; konteinerid, millel puudub tühjendamiseks vajalik ääris konteineri ülemises servas, kuna neid ei saa tühjendada tänapäeval kasutatavate jäätmeveokitega.

* Kui veopäeval, millest jäätmevaldaja oli varem teavitatud, ei olnud jäätmekonteinerit määratud kohal.

Vedaja tühjendab konteineri veograafikus ettenähtud veopäeval kl 6:00-22.00. Konteiner või jäätmekott peavad olema veopäeval kella 6:00-ks pandud välja nähtavale kohale. Kui prügivedaja konteinerit ei näe, siis ei saa ta seda ka tühjendada.

* Kui jäätmevedaja juurdepääs jäätmekonteinerile on takistatud (näiteks ilmastikust tingitud probleemid, läbimatu tee, lahtiselt ringi jooksvad kurjad koerad või muud liikumist segavad takistused).

Juurdesõidutee konteinerile peab olema piisava kandevõimega, tasane ning talvisel ajal lumest puhastatud nii, et prügiauto vabalt läbi pääseks. Konteineri juures peab olema piisavalt ruumi jäätmete laadimiseks ning juurdepääs konteinerile olema jäätmevedajale ohutu. Kui konteiner ei ole toodud jäätmeveoki lähi-

ma võimaliku peatumiskoha juurde, peab konteineri ka käsitsi teisaldamise tee olema kõva pinnaga ja talvel lumest puhastatud. Prügikasti kaanele kogunenud lumemüts tuleb maha lükata. Tõrgete olemasolu korral tuleb vedajat ette teavitada vähemalt üks tööpäev.

* Kui jäätmekonteineris pole veopäeval üleandmiseks ettenähtud jäätmeid.

* Kui olmejäätmete konteineris on sobimatud jäätmed, jäätmed, mis ei vasta selle konteineriga kogutavale jäätmeliigile või sisaldavad tule- ja plahvatusohtlikke jäätmeid, sealhulgas kuuma (temperatuuriga üle 40°C) tuhka, vedelaid ja mudalaadseid jäätmeid; erikäitlust vajavaid jäätmeid; aineid ja esemeid, mis kaalu, mõõtmete või kuju tõttu või muul põhjusel võivad kahjustada mahuteid või jäätmeveokeid või raskendavad märkimisväärselt jäätmete kokku pressimist.

Siis on jäätmevedajal õigus jätta konteiner tühjendamata ja rakendada tasu tühisõidu eest, mis on võrdsustatav jäätmekäitluslepingus sätestatud suurusega kogumiskonteineri tühjendamise teenustasuga.

* Kui vedajal tuleb:

- ratastel teisaldatavat konteinerit transportida jäätmeveokini käsitsi kauge-
malt kui 10 meetrit;

- jäätmeveokiga tagurdada üle 100 meetri, kui jäätmevaldaja juures ümberpööramise võimalus puudub;

- kui lukustamata konteiner, värv või tõkkepuu tuleb avada käsitsi;

- kui konteiner on ületäitunud;

- kui vedajal tuleb ära vedada kilekotist jäätmemahuti, mis on kahjustatud tema teisaldamisel takistaval määral lindude ja/või loomade poolt;

- kui vedajal tuleb teostada konteineri ümber paiknevate jäätmete äravedu, mida ei saa klassifitseerida konteinerivälise juhulike jäätmete alla.

NB! Need on nõ mugavusteenused ehk jäätmeveo teenusega seotud lisateenused mida vedaja osutab jäätmevaldajale ainult temaga eelnevalt sõlmitud kirjaliku kokkuleppe alusel vastavalt kehtivale lisateenuste hinnakirjale.

Jäätmealast infot, kuidas valla elanik peaks enda tekitatud jäätmete eest hoolt kandma, leiate nii kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjast kui ka teile jäätmevedaja poolt saadetud kliendilepingust ja jäätmevedaja veebilehelt.

MTÜ Kesk-Eesti
Jäätmehoolduskeskus

TEATED ja REKLAAM

Teeme kingituse – endale ja Eestile, meie kõigile: „EV100 igas külas“.

Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamise aeg on peagi päral: juba tuleval, 2017 aastal hakkame, riik ja rahvas, me kõik üheskoos, sellest suurest sündmusest osa saama.

Eestlased on end ikka uhkusega maarahvaks pidanud, enam kui ehk ükski teine Euroopas. Just maarahval, meie külakogukondadel, on ka EV100 sündmuste sündimise ja teoks saamise juures erilise roll. Eesti riigikantselei-EV100 juhtrühm ja Külaliikumine Kodukant on võtnud ühiselt südameasjaks, et meie riigi juubeli tähistamine jõuaks igasse Eestimaa nurka, ka kõige kaugemasse.

100 on väga suur ja uhke number, mis näitab, et meie riigil on seljataga sajandipikkune minevik ning ees ootamas, loodetavasti, sajanditepikkune tulevik. Tulevikkusuunatud on ka meie „EV100 igas külas“ – kingitus, mille me saame teha endale, oma külale, oma kogukonnale, sest meie ise ju olemegi see riik, kes oma suurt sünnipäeva tähistab.

Milline on üks väärikas kingitus väärika riigi väärikale rahvale? Eks ikka selline, millest tunnevad rõõmu ja saavad kasu nii oma küla ja kogukond kui ka need, kes külla tulevad. Selline, mis ise ning üheskoos, südame ja mõttega tehtud. Oma- ja oma kogukonna näoline, millist teist täpselt samasugust kusagil mujal ei leidu. On aeg oma kodukohas ühiselt ringi vaadata – kindlasti on siin midagi, mille tegemisest ammu unistatud, mõeldud, millest puudust tuntud. Või ehk on Teie kogukonnas hoopis midagi sellist väärtusliku, mis aegade kaduma läinud ja nüüd taasavastamist ootab? Nüüd – Eesti 100. sünnipäeval – ongi aeg sellised mõtted ja unistused üles leida, teoks teha, ellu kutsuda. Olgu selleks siis külaväljaku, kiigeplatsi vms rajamine; küla kroonika, laulu, kokaraamatu vm kirjutamine; mõnele uuele kogukondlikule tavale aluse panemine või vana tava taas elustamine; kogukonnale olulisele paigale/hoonetele/vms uue elu andmine ja ikka nii edasi – tähtis on, et EV100 ajal loodu/ellu kutsutu/rajatu jääks ja oleks kõigile rõõmuks ka tulevikus, kui sünnipäev seljataga. Tähtis on, et see oleks ise, ühiselt ja südamega tehtud – just nii suur või väike, kui on tegijast kogukond.

Külaliikumine Kodukant on võtnud kingitegitajatele toeks olla – kõigis Eesti maakondades on üks tubli ja tore inimene, kellelt saab nõu ja abi igaüks, kes maarahva suures ühiskingituses „EV100 igas külas“ kaasa lüüa tahab. Just tema kaudu jõuavad

sünnipäevakingid-peod ka ühisele kaardile – Kodukandi kodulehel saabki olema suur Eestimaa kaart, kus kõik sünnipäeva tähistamise kingid, peod ja paigad peal. Ikka selleks, et oleks endal uhke vaadata ja teistelegi teda anda, milliseid häid ja ilusaid asju meie külates sünnib.

Eesti 100. sünnipäeva tähistamine kestab, nagu nii väärikale tähtpäevale kohane, õige pikalt – 2017 – 2020. Maarahva ühiskingi „EV100 igas külas“ tegemise aeg saab alguse 2017. aasta Maapäeval ja kestab järgmise Maapäevani augustis 2019. Piisavalt pikk aeg seegi, et iga küla leiaks just niisuguse päeva, millel kogukonna ajaloos või pärimuses on (oli või saab olema) eriline koht, mil õige aeg EV100 ja kogukonna ühiskingituse valmimist tähistada. EV100 juhtrühm omalt poolt teeb selle päeva ja paiga veel eriliseks, andes neile kogukondadele, kes ühiskingituses „EV100 igas külas“ väarikalt ja tulevikuvaatavalt kaasa löövad, tunnusmärgi, millel kirjas küla nimi ja kuupäev, mil Eesti sajanda sünnipäeva pidu oli just selles paigas.

Eestis on tuhandeid külasid, suuri ja väikeseid, pika ajaloo ja üsna uusigi. Iga küla on oluline, on väärtus, nii sealse kogukonna kui kogu Eesti jaoks. Iga küla on eriline – teist sellist paika, kogukonda ja lugu ei ole kusagil. Leidkem oma kogukonna väärtused ja lood enda ja teiste jaoks üles – just nüüd, kui meie riigi aega mõeldakse väarika numbriga 100.

Lisainfot ühiskingituses „Eesti 100 igas külas“ kaasa loomiseks saate:

Rapla maakonnas koordinaatorilt:
Aare Hindremäe

EV100 kodulehelt:
<https://ev100.ee/et/ev100-igas-kulas>
Külaliikumine Kodukant kodulehelt:
<https://kodukant.kovtp.ee/ev-100>

EELK Kärü Kirikus

24.12.2016.a. kell 15.00

**Jõuluõhtu
jumalateenistus.**

Mälestame

28. oktoobril suri
VELLO KANNISTO
29. oktoobril suri
LEMBIT VILL
12. novembril suri
LEHTE MELTSAS

Avaldame kaastunnet omastele

Kaastööd ja info Kärü Vallalehe jõulukuu numbrisse on oodatud hiljemalt **15.12** vallamajja või e-posti aadressile: eva@karuvald.ee

Kädvä jõululaat!
10. detsembril kell 11:00 - 17:00

13:00 Etendus „Ahjuaalune“ Lelle näitlejatelt
14:00 Monoetendus Toivo Nurmsalult

Kohapeal saab osta käsitööd,
Traageldaja jõulutooteid,
Tupperware jõulutooteid,
koduvaipeid ja mett.

Toimuvad töötoad:
*lastele kivimaalimine ja piparkookide kaunistamine
*Suurtele tervislike toitude valmistamisõpetus (Jaaniika Metsallik)

Tulge Kädvale!